

DLHU 0588/0750
DCLE 0588
DCML 0588
DEML 0588
DENB 0750

SECOND PUBLIC EXAMINATION

Honour School of Literae Humaniores
Honour School of Classics and English
Honour School of Classics and Modern Languages
Honour School of English Language and Literature
Honour School of English and Modern Languages

III.11(b)

MEDIEVAL LATIN

TRINITY TERM 2002

Wednesday 29 May, 2.30 - 5.30 p.m.

Candidates should answer QUESTION 1 and TWO others.

Do not turn over until told that you may do so.

1. Translate THREE of the following passages, relating them to their context and commenting briefly on points of literary and linguistic interest.

(a) Accidit autem mihi ut ad ipsum fidei nostre fundamentum humane rationis similitudinibus disserendum primo me applicarem, et quendam theologie tractatum *De Unitate et Trinitate divina* scolaribus nostris componerem, qui humanas et philosophicas rationes requirebant, et plus que intelligi quam que dici possent efflagitabant: dicentes quidem verborum superfluam esse prolationem quam intelligentia non sequeretur, nec credi posse aliquid nisi primitus intellectum, et ridiculosum esse aliquem aliis predicare quod nec ipse nec illi quos doceret intellectu capere possent, Domino ipso arguente quod ceci essent duces cecorum. Quem quidem tractatum cum vidissent et legissent plurimi, cepit in commune omnibus plurimum placere quod in eo pariter omnibus satisfieri super hoc questionibus videbatur. Et quoniam questiones iste pre omnibus difficiles videbantur, quanto earum major extiterat gravitas, tanto solutionis earum censebatur major subtilitas. Unde emuli mei vehementer accensi concilium contra me congregaverunt, maxime duo illi antiqui insidiatores, Albericus scilicet et Lotulf, qui jam defunctis magistris eorum et nostris, Guillhelmo scilicet atque Anselmo, post eos quasi regnare se solos appetebant, atque etiam ipsis tanquam heredes succedere.

(ABELARD, *Hist. Cal.* 690-713)

(b) ‘Ex quo dominum meum ea que dixit affectare conieci, tanta leticia animo illapsa est quantam nequeo in presentia exprimere. Nichil enim in transactis debellationibus quas tot et tantis regibus intulimus egisse videmur dum Romani et Germani illesi permaneant nec in illos clades quas olim nostratisbus ingesserunt viriliter vindicemus. At nunc, quoniam nobis licentia agrediendi promittitur, gaudens admodum gaudeo et desiderio diei quo conveniemus exestuans sicio crux illorum quemadmodum fontem si triduo prohiberer ne biberem. O si illam lucem videbo quam dultia erunt vulnera que vel recipiam vel inferam quando dextras conseremus. Ipsa etiam mors dulcis erit dum eam in vindicando patres nostros, in tuendo libertatem nostram, in exaltando regem nostrum perpessus fuero. Agrediamur igitur semiviros illos et agrediendo perstems ut devictis ipsis eorum honoribus cum leta pociamur victoria. Exercitum autem nostrum duobus milibus armatorum militum exceptis peditibus augebo.’

(GEOFFREY OF MONMOUTH, *Hist. Reg. Brit.* 161)

(c)	Retifer econtra: ‘ne quid michi consule, frater, Da tibi consilium, consule memet agor! Per caput hoc canum, si tam scius equoris essem, Quam michi silvarum compita queque patent, Sciret, ob hoc quod aquas nondum spoliare parabam, Vindice se Ionas hac caruisse tenuis. Pretulerim rumbo cancrum delfinave ceto? Non meus hoc fecit consuluitque pater. Quo buccella michi minor est, hoc tristius intrat; Res brevis est Satane, copia plena dei. Ve michi, cum subito dentes ossa obvia ledunt! Immersis longe dentibus esca iuvat. Tunc primum me teste deus laudabilis extat, Cum nichil offendit libera labra diu.	690
	Pauper ovat modico, sum dives, multa capesco; Tangit parva super paupere cura deum.	695
		700

(*Ysengrimus* 1.687-702)

(d)	Hic premissa ducis deturbat epistola regem Que medicum dampnat auro tedaque sororis Corruptum a Dario. Iam tercia sparserat ignes Explicitum tenebris rutilos Aurora per orbem. Cogitur insolens hausturus pocula ductor De medici dubitare fide. Sed potio postquam Exhausta est, cartam dextra nutante legendam	225
	Porrigit Archigeni, quam dum legit, ille legentis Nulla notare potest in vultu signa pudoris, Atque ita subridens: ‘bone rex, exclude timorem, Laxa animum curis, sine vim medicaminis huius In venas recipi. Qui me tibi detulit, audi,	230
	Aut ne sic pereas reliquis ardentius optat Sedulus aut nostra marcescit lividus arte, Verius ut fatear, aut in tua dampna proteruit Qui notat innocuum sceleris. Qui prodigionis Arguit insolentem, merito non creditur insons.	235
		240

(WALTER OF CHÂTILLON, *Alexandreis* 224-40)

TURN OVER

- (e) 27 Vos non estis virgines fatue,
 Vestre non sunt lampades vacue,
 Vasa vestra manant assidue
 Caritatis oleo mutue.
- 28 Vos pascitis gregem dominicum,
 Erogantes divinum triticum,
 Quibusdam plus, quibusdam modicum,
 Prout quemque scitis famelicum.
- 29 Decus estis ecclesiasticum;
 Cum venerit iudex in publicum
 Ut puniat omne maleficum,
 Sedebitis in thronis iudicum.
- 30 Verumtamen in mundi fluctibus,
 Ubi nemo mundus a sordibus,
 Que dicitis in vestris cordibus
 Conpungendum est in cubilibus.
- 31 Insistite piis operibus,
 Bene vestris utentes opibus;
 Nam deo dat qui dat inopibus:
 Ipse deus est in pauperibus.

(ARCHPOET, *Poem 1*, stanzas 27-31)

(f)	Versa est in luctum Cythara Walteri, Non quia se ductum Extra gregem cleri Vel electum doleat Aut abiecti lugeat Vilitatem morbi, Sed quia considerat, Quod finis accelerat Improvisus orbi. Libet intueri Iudices ecclesie, Quorum status hodie Peior est quam heri.	5 10
	Umbra cum videmus Valles operiri, Proximo debemus Noctem experiri; Sed cum montes videris Et colles cum ceteris Rebus obscurari, Nec fallis nec falleris, Si mundo tunc asseris Noctem dominari.	15 20
	Per convalles nota Laicos exleges, Notos turpi nota Principes et reges, Quos pari iudicio Luxus et ambitio Quasi nox obscurat, Quos celestis ulcio Bisacuto gladio Perdere maturat.	25 30

(WALTER OF CHÂTILLON, *Poem 17*)

TURN OVER

(g) Ordo procul dubio noster secta vocatur
 Quam diversi generis populus sectatur;
 Ergo ‘hic’ et ‘hec’ et ‘hoc’ ei preponatur,
 Quod sit omnis generis, qui tot hospitatur.

De vagorum ordine dico vobis iura,
Quorum vita nobilis, dulcis est natura,
Quos delectat amplius pinguis assatura
Severa quam faciat hordei mensura.

5

Ordo noster prohibet matutinas plane.
Sunt quedam phantasmata, que vagantur mane,
Per que nobis veniunt visiones vane.
Si quis tunc surrexerit, non est mentis sane.

10

Ordo noster prohibet semper matutinas,
Sed statim, cum surgimus querimus popinas;
Illuc ferri facimus vinum et gallinas.
Nil hic expavescimus preter Hashardi minas.

15

(*Carmina Burana* 219)

2. ‘The *Alexandreis* suggests that there is no possibility of an ideal king in an unredeemed world.’ Discuss.
3. Discuss the influence on medieval Latin literature of the works of Ovid AND/OR classical mythology.
4. How do you account for the pervasive use of antithesis in medieval Latin literature?
5. ‘For the historians of the Middle Ages, not objectivity but a deliberate moral bias was what was valued.’ Discuss with reference to at least one medieval Latin historian.
6. ‘The *Historia Calamitatum* and the *Planctus* are merely different means whereby Abelard attempts to deal with his anger and sorrow.’ Discuss.
7. What stylistic techniques are used by Latin authors of the twelfth century in their criticism of the Church?
8. ‘Anselm’s *Proslogion* is a masterpiece as much from the literary as the philosophical point of view.’ Discuss.
9. Consider the rhetorical effectiveness of THREE medieval Latin works.
10. ‘The success of medieval Latin rhythmic verse is vitiated by excessive playfulness in its forms and excessive erudition in its content.’ Discuss.